

Den amerikanske „Social Science Association“.

(Korrespondance fra Saratoga.)

I.

Den amerikanske Social Science Association er stiftet for 12 Aar siden efter den engelske «Associations» Mønster, som var dannet i 1856—57 af Lord Brougham og nogle af hans Venner. Den er, som den engelske inddelt i 5 Underafdelinger: for Opdragelse, Sundhed, Handel og Finanser, social Økonomi og Jurisprudens. Der er kun den Forskjel, at Englænderne slaa «Handel og Finanser» sammen med borgerlig Økonomi, hvad maaske rettest kunde kaldes «huslig Økonomi», til en Afdeling «Økonomi», at de have et Annex for «Kunst», og at de endelig stille Jurisprudens først i Rækken. Amerikanerne sige, at de sætte den sidst, «fordi kun saa lille en Del af Livet i Amerika ordnes ved Lovgivniugen.»

Den amerikanske Association kan allerede pege paa store praktiske Resultater. Den har med største Held virket for Kvindernes højere Uddannelse, den praktiske Emancipation. Den kan foruden mange andre Forandringer i Samfundet og i Lovene pege paa den indgribende Reform, som Præsident Hayes nu har gjort til sin og sit Ministeriums vigtigste Opgave: «Civil Service Re-

form», det vil sige, Ophævelsen af den fordærlige Regel, der for 40 Aar siden indførtes af Præsident Jackson, at Embederne tilhørte det politiske Parti, der sejrede ved Præsidentvalget, og Organisationen af en fast Embedsstand. Den politiske Korruption i Amerika kan neppe skildres med for stærke Farver; den gjør Staternes Bestyrelse omtrent ligesaa dyr som de europæiske Landes, uanset at de næsten ere ganske fri for Udgifterne til Militærvæsenet, og den bringer Immoralitet ind i hele Livet. At Embederne følge den politiske Indflydelse, fordærver baade Embederne og Politiken: det bringer Folk til at være Politikere af Egen nytte, som en Forretning og som en Forretning af den værre Slags, og det bringer Folk ind i Embederne, som Intet forstaa, og som ofte intet Andet gjøre end at plyndre og stjæle. Nu har Hayes, som bekjendt, taget alvorlig fat paa denne Sag og har navnlig allerede forbudt alle Embedsmænd at være Medlemmer af de ledende politiske Kommitteer m. M. Man haaber, at man, naar Reformen først er gennemført i Unionen, ogsaa skal faa den ført igjennem i Staterne og i Kommunerne, hvor det for Tiden gaar endnu værre til end paa Unionens Omraade. Det er Associationen for Social Science, der har bragt denne Sag frem og faaet Folket til at slutte sig til dem.

Associationen har sit faste Bureau i Boston, holder mange Sammenkomster i de enkelte Afdelinger og en Uendelighed af Kommittemøder samt to aarlige Møder, et mere Forretningsmøde i Boston ved Nyaarstid og en stor aarlig Kongres i September. Denne holdtes iaar i Saratoga Springs i New York, Amerikas Vichy eller Baden-Baden, hvor man dels finder de største Hoteller i Verden, dels altid i Sommertiden finder en Samling af mange

Mennesker fra alle Dele af Staterne. Denne Gang var foruden den faste Stok fra Ny England, Massachussets, Connecticut o. s. v. samt fra Mellemstaterne, navnlig fra New York, tillige mødt Mange fra Vesten og første Gang efter Krigen tillige en Del fra Syden.

Man arbejdede stærkt i de Dage, man var sammen i Saratoga, fra Morgen til Aften. Mest læste man «papers». Dels er Veltalenheden ikke saa stor, som man skulde tro i et Land med saa gammel en Frihed som Amerika; Dannelsen har ikke været stor nok til at lære Folk at udtale sig med den elegante Form, som man f. Ex. træffer i Frankrig, end sige til at gjøre nogen ophøjet Veltalenhed almindelig. Dels mener man ogsaa at faa bedre Indhold, bedre reelle Bidrag til Sagernes Oplysning, naar Folk omhyggelig nedskrive og overveje, hvad de meddele. Mange af de talrige læste Afhandlinger vare ogsaa virkelig af stor Værdi. Derimod spillede det sociale Element en mindre eller næsten ingen Rolle ved den amerikanske Kongres, medens det ved slige Lejligheder i Evropa endog plejer at være det Vigtigste. Man kjendte ikke fælles Dinere eller andre festlige Sammenkomster. Hvor man nuomstunder har slige i Amerika — saaledes ogsaa i Saratoga, hvor man privat spiste sammen — kjender man selv ved de overflødigste Maaltider sjælden Vin eller andre Spirituosa, kun Vand. Det er Modsætningen til Drikkeriet ved andre Lejligheder og i andre Klasser, begge Dele lige lidt at anbefale. Kongressen aabnedes ved et Møde en Aften. Men medens man f. Ex. i Tyskland ved slige Kongresser aabner ved en «Bierkommerz» eller, hvis der er Damer med, endog ved en lille Dans, var det her et alvorsfuldt Foredrag af Foreningens Formand, «Honorable» David A. Wells.

Indledningsforedrag af David A. Wells. Det Æmne, Præsidenten behandlede, var Økonomiens Forhold til den offentlige og private Moral. Han talte udførlig om den demoraliserende Virkning af Fortidens Ufrihed. Selv den amerikanske Frihedskrig skyldtes i Virkeligheden ikke saa meget den theoretiske Skattebevillingsret som den økonomiske Ufrihed, der fulgte med Datidens protektionistiske Anskuelser. Amerikanerne maatte ikke drive Fabriker og ikke, eller kun mod urimelige Afgifter, indføre de vigtigste Produkter. Manden og deriblandt mange af Amerikas første Mænd vare Smuglere. Da Taleren kom ned til den nyeste Tid, anførte han Exempler paa den Demoralisation, der fulgte med de slette Skattesystemer, baade de enkelte Staters direkte Skatter og især Unionens indirekte. Det er Forhold, hvori Taleren kunde tale med saa meget større Vægt, fordi han selv har været en af de høje Embedsmænd i Skattedepartementet. Allerede i Aaret 1864 kostede Korrupsionen, der fulgte med det slette indirekte Skattesystem, man indførte under Krigen, Unionen rent ud over 50 Mill. D. Afgiften af Brændevin bragte man efter Haanden op til 1000 pCt. eller til det Tidobbelte af Produktionsværdien; men man fik saa næsten slet ikke Noget ind. Da man satte Skatten ned fra 2 D. pr. Gallon til $\frac{1}{2}$ D., bragte man derimod Udbyttet op fra 18 til 44 Mill. D.

David A. Wells er en udmærket Økonom. Ingen anden nulevende Økonom udmærker sig mere end han ved altid at have Overflod af positive Data og Beregninger paa rede Haand. Han kjender de enkelte Industriers Tilstand til Bunds, forstaar at fremskaffe de positive Data og at anvende dem. Ikke blot forstaar sagtens alle Ny-Englændere sig paa Forretninger; men Wells skal have

saa meget bedre særlig Indsigt, fordi han har begyndt sin Virksomhed som Lærer i anvendt Kemi ved et af Universiteterne. Først sent skal han være blevet omvendt til Frihandel og have slaaet sig paa Økonomi. Men saa meget mere ivrig er han. Han er nu Cobdenklubbens Sekretær for Amerika og den anerkjendte Fører for de amerikanske Frihandelsmænd.

Som saa ofte med Konvertiter, er Wells undertiden næsten altfor ivrig. Han vil i enkelte Tilfælde anvende de økonomiske Grundsætninger, Konkurrencen, hvor det ikke gaar an. Saaledes har han udfundet, at alle Skatter paa enkelte Erhverv væltes over paa Forbrugere, og han vil overbevise de amerikanske Farmere om, at de godt kunne paatage sig hele Skattebyrden; de faa Erstatning for den; ikke blot Huskatten ogsaa Skatten paa Jord skulde blive væltet over. Han har virkelig faaet denne Lære noget udbredt og vil ikke gjerne lade sig overbevise om, at han slet ikke her har Ret, at der her er Noget, som hedder Monopol- og Nødpriser. Saaledes var det ogsaa lovlig stærkt, naar han i nævnte Indledningsforedrag — som før ved andre Lejligheder — udviklede, at Adam Smith var den største Moralist og Reformator efter Jesus Kristus. Og det var ungdommeligt og eksklusivt engelsk at tro, at Økonomiens Forhold til Moralen ikke var behandlet før i Videnskaben.

Pengevæsenets Ordning.

Ingen økonomiske Spørgsmaal har i Amerika større Interesse end de to: om Sedlernes Indløsning med ædelt Metal og om Frihandel. Den store Tilbagegang, der her har været i Forretningerne og overalt i den hele Velstand og Fortjeneste i de sidste Aar er en naturlig Følge dels

af Krigen dels af den hele stærke Udvidelse og Spekulation. Men den er i høj Grad blevet forværret ved den forskrækkelige Lovgivning, som har gjort Papirspengene uindløselige, og som har indført en svækkende og demoraliserende Beskyttelsestold. Kongressen har vedtaget en Lov om, at Sedlerne skulle gøres indløselige d. 1ste Jan. 1879, og det Metal, der nu er Basis i Staterne, og som altsaa her maa antages at ville blive benyttet, er Guld. Nu agiterer man imidlertid af alle Kræfter dels mod Indløsningen, dels paa at gjøre det billigere Sølv til Basis. Det er især vestlige Stater, hvori disse Anskuelse er herskende. Man har der Brug for Kapital, laaner og skylder og arbejder, og man mener, at flere og billigere Penge ville fremme Arbejdet og i ethvert Tilfælde hjælpe Debitorerne.

Stanley Jevons, den udmærkede økonomiske Professor ved den lærde Anstalt i Manchester og ved det examinerende Universitet i London, havde sendt en Afhandling, hvori han sagde omtrent Alt, hvad der fornuftigvis kunde siges Amerikanerne for at overbevise dem om det Forstandige i at bevare Guld som Basis: Den Plan for hvilken Italieneren Cernuschi har agiteret saa meget i de forenede Stater, at Nationerne skulde komme overens om et bestemt Værdiforhold mellem Guld og Sølv, er ikke praktisk. Der er ingen Udsigt til, at Tyskland igjen skulde ville forandre sin ny Guldmøntfod. Rusland og flere andre evropæiske Stater kunne for Tiden hverken anskaffe sig Guld eller Sølv. Frankrig har købt Guld nok. Og England er altid, endogsaa paa det Urimeligste, konservativ i Pengevæsenet; trods alle øjensynlige Fordele har det ikke en Gang villet indføre Decimalsystemet; det har ikke villet adoptere de fortræffelige skotske Sedler;

det nægtede for nogle Aar siden den ubetydelige Forandring i et Pund, som vilde have ført til et internationalt Møntsystem. Det var derfor ørkesløst at tænke paa et almindeligt dobbelt Møntsystem. Antog de Forenede Stater alene dette, vilde det sige, at de tog det billigste Metal, Sølv, og saaledes skilte sig fra den øvrige civiliserede Verden, ikke blot fra Evropa, men selv fra Avstralien og Syd-Afrika. Sølv var derimod mere udsat for Forandring i dets Værdi. Han erindrede om Resultatet af en enkelt Mine som Comstock. Ved Sølv virkede Fremskridtene i Mekanik og Metallurgi noget i samme Retning som ved Jernproduktionen. Guldet fandtes spredt over saa uhyre Steder, at det ikke var saa let paa én Gang at forøge dets Frembringelse. Man behøvede paa den anden Side ikke at frygte, at man ikke skulde faa Guld nok. Der var ingen Udsigt til, at Frembringelsen skulde tage meget af. Han var tilbøjelig til med Bagehot ikke at anse Beregningerne over Produktion og Mængder i Brug for det Papir værd, paa hvilke de vare skrevne. Betragter man dem, vise de imidlertid, saaledes Dana Hortons Beregning, en Produktion af 60 Mill. D. Guld mod 30 Mill. Sølv. Til Indløsningen af Sedlerne behøvede man i Virkeligheden ikke meget Guld, kun hvad der udfordredes til Betalinger i Udlandet. Han anførte som Exempel, hvad han havde set i de skandinaviske Lande, hvor man kun havde Guld i Bankerne, Sedler og Skillemønt mellem Folk. I Amerika var det tilstrækkeligt, naar Regeringen vilde gjøre sine Sedler indløselige; det var nok, naar man kunde faa Guld til de udenlandske Betalinger paa nogle af de vigtigste Pladser. Det kunde være godt, som Prof. François Bowen har foreslaaet, at gjøre 5 D. lig med et Pund Sterling; men det var dog et Spørgsmaal, om man ikke hellere for den

kommende Mulighed, et internationalt Møntsystem, Skyld burde gjøre den lidt mindre, lig 25 francs. Men fremfor Alt anbefalede han at holde sig til Guldet og at overlade Sølv et til de østlige Nationer, der ere for fattige eller for uvidende til at indføre Guld et.

B. F. Nourse fra Boston gav i en udførlig Afhandling en Oversigt over Udviklingen af de to Metaller Prisforhold. Det var ubetinget at foretrække at have begge Metaller som Grundvold for Verdens Pengevæsen. Hvad vilde Følgen blive af at formindske de 7000 Mill. D., som man kunde anslaa den samlede Pengemængde til, med 3500 Mill.? England maatte se paa Verdenshandelens og paa Indiens Interesser, der begge krævede Sølvets Anerkjendelse. Skulde en international Overenskomst imidlertid være umulig, maatte Amerika paa ingen Maade alene tage dobbelt Møntfod. Det var det Samme som at tage Sølv alene til Grundlag, vilde gjøre Landets Penge fluktuerende i Værdi og vilde være uklogt og urigtigt overfor Statens Kreditorer. Ved Udtrykket Mønt overfor Kreditorerne havde man kun tænkt paa Guld; Ingen talte om at bruge Sølv, før det faldt i Værdi. De uindløselige Papirspenge havde været den forfærdeligste Nationalulykke. At tage Sølv uden international Overenskomst vilde være det Samme som nye «greenbacks.»

En Mr. George A. Potter fra New-York vilde have Sølv adopteret af Amerika uden Hensyn til de andre Nationer. Frankrig havde staaet sig ved at bruge begge Dele. Begge Metaller vare skabte af Vorherre til at blive brugt.

Dr. E. W. Wrigth fra Washington forklarede, at det kun var Bankiererne og Pengemændene i Amerika og i Evropa, i hvis Interesse det var at faa Guld til at spille med.

Mr. Pongne fra Boston holdt ogsaa paa Sølv og søgte at vise, at dets Værdi snarere var mindre usikkert end Guldets. Pengene bleve nu ved Overgangen til Guld-møntfoden dyrere og dyrere til stor Skade for Industrien og for Debitorerne.

Disse Herrer bleve kraftigen imødegaaede af Hr. Roach fra Boston og navnlig af den gamle Pengemand Samuel B. Ruggles fra New-York, som paa det mest Indtrængende advarede mod at lade Amerika alene antage den dobbelte Møntfod. Man havde i sin Tid paa den internationale Møntkonference i Paris, hvori han havde taget Del paa Amerikas Vegne, ikke tænkt paa Sølv. Først da det begyndte at falde i Værdi, havde visse Bankierer af Hensyn til deres private Interesse begyndt at holde paa det. Han erindrede om, hvorledes den latinske Mønt-Union, da Sølvet faldt i Værdi, navnlig ved de Pariet's Advarsler, blev drevet til at indskrænke dets Udmøntning og derved praktisk at sætte det ud af Systemet. Han ansaa, i Modsætning til Jevons, ikke en international Overenskomst for umulig enten med den latinske Union eller med England, der var nødt til at tage Hensyn til Sølvet i Indien. Overenskomst med en af disse to Magter var nok.

Toldreformen.

Henry D. Hyde, en højere Toldembedsmand fra Boston, meddelte en Afhandling om tekniske Forhold ved Toldvæsenet, hvori han navnlig stærkt fremhævede de næsten uovervindelige Vanskeligheder ved Værditolden.

Hamilton A. Hill fra Boston fremstillede de engelske Navigationsloves Historie og paaviste, at det var aldeles

samme Argumenter, man nu anvendte for at bevare Indskrænkningerne i Amerika.

Horace White, den tidligere Udgiver af «Chicago Tribune», talte om Grundene til den i Amerika herskende Krise og Nød. Alene ved Jernværkerne var en Kapital af over 100 Mill. Doll. fuldstændigt ubenyttet, og der var flere Arbejdere uden Beskæftigelse i Amerika end i England og Tyskland tilsammen. De uindløselige Papirspenge havde i sin Tid stimuleret Spekulationen og derved atter forværret Krisen. Nu forhindrede Beskyttelsestolden navnlig Helbredelsen. Den var som en Sandbarre foran en Havn. Amerika trængte navnlig til at sælge; men det kunde det ikke, saalænge det ikke ville købe. Kullene vare billigere i New-York end i London, i Filadelfia end i Manchester, i Pittsburg end i Sheffield. Det var ogsaa overlegent med Hensyn til Frembringelsen af Jern. Dets Levnetsmidler kunde taale 1200 Miles Jernbanefragt og 3000 Miles Transport til Søs. Dets Arbejdere stode i Duelighed og Opfindelsesevne snarere over Englænderne. Landets Dygtighed til at konkurrere var anerkjendt ved Udstillingen ifjor. Beskyttelsesmændene vare ligesaa fornuftige som om de havde ment, at den økonomiske Udvikling vilde blive fremmet ved en Ulykke som Chicagos Brand.

J. S. Moore, Frihandelsforfatter i «Evening Post», meddelte Exempler paa den urimelig høje Beskyttelsestold, der undertiden kunde gaa op til flere hundrede Procent. Kongressen havde ofte ikke vidst, hvad den indrømmede Fabrikanternes Andragender. For Øjeblikket findes der en umaadelig Overproduktion, som trænger til Afsætning. I 1860 frembragte den amerikanske Industri Værdier til Beløb 1800 Mill. Doll., hvoraf der udførtes for

39 Mill. I 1877 frembragtes der lavt regnet for 4000 Mill. Doll., hvoraf der kun udførtes for 78 Mill. Man havde aldrig kjendt en saadan Overflod af Kapital paa Pengemarkedet: man havde ikke Tillid til Anvendelserne i Industrien. Som Exempel paa, hvorledes Salg følger med Kjøb, nævnte han Handelen med Venezuela, hvis Artikler, Kaffe og Huder, vare blevne gjort toldfrie i de Forenede Stater i 1870 og 72. I 1876 var baade Indførsel til og Udførsel fra Venezuela omtrent tre Gange saa stor som i 1870. I endnu større Forhold kunde ved en forandret Toldlovgivning, Udførslen til Avstralien, Chili og Indien forøges. Foreningen for «Social Science» har som saadan ikke villet tage Parti i Frihandelssagen. Da den fremmer Videnskaben, arbejder den imidlertid middelbart for Frihandel. Da Foreningen imidlertid ikke kunde optræde ligefrem som Agitationsforening, havde man fundet det rigtigt at indbyde til et særligt Møde af Frihandelsmænd, i hvilken Anledning man suspenderede «Social Science Associations» Møde i nogle Timer.

Dannelsen af en almindelig amerikansk Frihandelsforening.

Frihandelsmødet lededes af Nathan Appleton fra Boston og endte med Udnævnelsen af en Komité paa 13 Medlemmer med David A. Wells som Formand og Abraham L. Earle som Sekretær og med Vedtagelsen af en Række Resolutioner, der blev bragte i Forslag af en Komité, bestaaende af David Dudley Field, en bekjendt fremragende Advokat og Politiker fra New-York, Parke Godwin, en bekjendt Forfatter og Literat fra New-York, Horace White

og Francis A. Walker, en ung General fra den store Krig og en fremragende Nationaløkonom og Statistiker.

Resolutionerne erklærede, at den nuværende økonomiske Tilbagegang tildels skyldtes den uheldige økonomiske Lovgivning, som forhindrede Landet fra at udføre Overskuddet af sin Produktion og som ligeledes forhindrede billigt Indkøb af og billig Bygning af Skibe. Man maatte tage Hensyn til de Interesser, der vare voxede op under de sidste sexten Aars uheldige Lovgivning; men man var overbevist om, at Beskyttelsen allerede havde gjort alt, hvad muligt var, for disse Interesser og at ogsaa de trængte til en alvorlig Revision af Tarifen. Man anbefalede Handelstraktater med de forskjellige Lande og en liberal Fornylse af Traktaten med Kanada. Man opfordrede til Dannelsen af lokale Foreninger som igjen skulde samles i en større.

Parke Godwin talte om Kampen for fri Jord, frit Arbejde og fuld Frihed i Erhverv. Man skulde føje denne sidste Frihed til de to andre og vise sig værdig den stolte Gave, som Franskmændene havde skjænket Amerika, den kolossale Frihedens Statue, hvis Fakkelt snart skulde oplyse Indløbet af Amerikas første Havn.

David A. Wells anførte som Exempel paa Omsætning, der vilde kunne gøres med Fordel, Handel med Kina: det Stykke Bomuldstøj, der udgjør en simpel Kinesers hele Klædning, koster i Kina en Mands Arbejde i en Maaned, i Amerika en Mands Arbejde i en Dag, nemlig en Tredjedel af en Dags Arbejde til selve Arbejdet, en Tredjedel til Materiale m. m., en Tredjedel til Transporten. Han erindrede fremdeles om Urimeligheden af Afslutning paa den lange Grænse overfor Kanada. Han vilde give

sit Hoved paa, at Velvære skulde vende tilbage i Landet, inden fire Aar vare gaaede, naar man maatte faa Lov at afskaffe visse skadelige Love.

De ovennævnte Resolutioner vedtoges enstemmigt.

I Frihandelssagen, hvor hele Syden og samtlige vestlige Stater paa en enkelt nær ere enige med Intelligensen og Handelsstanden i de østlige Stater, er man overbevist om, at man allerede i den kommende Kongres vil opnaa betydelige Resultater.